

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Bla j, jud. Târnava-Mică

Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șlr mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

După ce foarte mulți cititori ni-s'au plâns că nu sunt în stare să-și plătească toate datoriile ce le au la gazeta și ne-au rugat să le spunem ori să le scriem, cât le iertăm din datoriile vechi, iată, facem și această mare jertfă din parte-ne, iertăm jumătate din datoriile vechi, cele până la anul 1933. Inșă numai acelor care ni-le vor plăti cel mult până la 31 Decembrie 1934. Datoriile pe anul 1933 și 1934 se vor plăti în întregime.

Pe aceia dintre cititorii noștri, cari nici după această mare bunăvoință din parte-ne nu-și vor face datoria față de gazeta aceasta, îi vom publica fără cruțare la lista neagră, le vom sista foaia și-i vom da în judecată, ca pe unli cari fură simbria slujitorilor, fură prețul hârtiei și al poștei, și munca cinstită a atâtor oameni cari trudesc în jurul acestei gazete. Bineînțeles că unii ca aceștia vor avea să plătească întreagă datoria.

Setea de viață

Chiar și în dorința de a trăi se arată firea păcătoasă a omului

BCU Cluj / Central Urmas de Gavril Todica

Bietul om nu face un pas ca să nu-și dea pe față firea păcătoasă. În viața de toate zilele greșește, sminteste și păcătuiește — cât cu voia, cât fără de voe, cât cu știința, cât fără știință — de sute de ori la zi. În așezarea familiară și socială face crâmpite și incurcături. Se poticnește în cele rânduite de comună și stat. Greșește și păcătuiește în cele religioase, în rosturile bisericesti.

Inșă urmarea smintelelor și poticnirilor este turburarea. „Urmarea păcatului este moartea“ — după cuvintele înțelepte ale Scripturii.

Ca să vedem neliniștea sau turburarea ce se ivește pe urma greșelilor, e destul să fim cu băgare de seamă la întâmplările de peste zi din cercul sau satul nostru, din cele ce se scriu în gazete, știri adunate din lume și din țară. Nu e minută lăsată de Dumnezeu să nu-și aibă „scandalul“ ei, mai mic sau mai mare, după împrejurări. Ici neînțelegeri, colo certe și bătaii, colo răsvrătiri, dincolo alte nevoi încornurate. Oamenii fierb fără astâmpăr ca într'un iad viu.

Dar greșelile, smintelele, păcatele nu se pot șterge, nu se pot ierta fără de ispășiri și reparații corespunzătoare. Cum e fapta, așa trebuie să fie răsplata. Oată e fapta, atâta trebuie să fie răsplata. — Ba încă ceva mai cu vârf, de camătă.

Răsplata greșelilor, smintelelor e mai întâu suferința, durerea, prin care ne ispășim dacă răbdăm creștinește, fără murmur, fără cârtire contra lui Dumnezeu, care nu dorește suferința noastră, ci noi ne-o atragem prin fap-

tele noastre greșite. Bunăoară dacă cineva e bețiv și prin patima lui își mânăncă averea, rămânând sărac: nu Dumnezeu e de vină, ci patima lui cea ticăloasă. — Dacă fiul rătăcit din evanghelie, din bogat ce era a ajuns să roadă rădăcini alături cu porcii — oare cine a fost de vină? Nimeni nu a purtat vina decât halaripurile lui!

Ca să vedem, cum omul se pedesește pe sine însuș dacă greșește, sminteste sau păcătuiește, va fi destul să mai amintim cazul următor, despre care am citit nu de mult prin ceva ziare:

În 25 Nov. 1934 a fost înmormântată în Cernăuți (capitala Bucovinei) baroneasa Marieta (Maria) Stârcea. Și-a terminat viața sbuciumată într'un simplu pat de fier al spitalului orașeneș din Cernăuți. *Odinioară era cunoscută ca femeia cea mai frumoasă în toată Europa.*

Viața strălucită și-a început-o la 1913 în Viena, capitala monarhiei austro-ungare. Tatăl ei era ceva administrator de fonduri catolice. Ea abia împlinise vrâsta de 16 ani. La niște băi (Karlsbad) făcu cunoștință cu un englez bogat: Alfred Piccaver, care, îndrăgostindu-se de ea până peste urechi, a luat-o în căsătorie. Câțiva ani au trăit cum au trăit. El îi împlinea toate dorințele. Pe lângă ea se învârtiau toți domșii cei mari, ca pe lângă o Ileană Cosânzeană. Ea pe toți îi purta ca pe șurub.

După câțiva ani i-s'a sucit mintea și nu mai era mulțumită cu Piccaver. L-a improcesuat în divorț (despărțire). Și cum la catolici căsătoria nu e glumă ci o legătură sfântă care nu se poate

încheia și desface după plac, doamna Marieta s'a lăpădat de religia catolică și a trecut la cea calvină, ca să se poată despărți. Așa apoi s'a și despărțit de Piccaver și s'a măritat după un baron ungar, cu numele Jakabffy.

Acesta încă i-a împlinit toate poftetele purtând-o pe la Pesta, Nizza și în alte părți, chiar și în Londra, capitala Angliei. Aici, ea ajunsse prietina prințului de Westminster. Adecă, pe ascuns, se iubia cu el, lăsându-și pe baronul Jakabffy mai la o parte.

Se înțelege, că urmarea acestei purtări iarăș a fost un divorț.

După această a doua despărțire, doamna Marieta nu a rămas multă vreme văduvă nemângăiată, ci, fiind încă tot tinără, frumoasă și drăgostoasă, s'a măritat în Viena după baronul Stârcea, originar din Bucovina, un frate al maestrului de ceremonii dela palatul împărătesc.

La brațul noului soț, doamna iarăș cucerește societățile înalte din capitală și din alte orașe mari, austriace și străine. Dar, în câțiva ani, se satură de bine și strălucire și sfârșește cu al treilea divorț. Mai umblă încoace și încolo, din o societate în alta, dela un prietin la altul. Se deprinde cu beția domnească, numită porfinaism sau morfomanie. O beție mai ticăloasă decât cu țuică sau vin, fiindcă se face cu morfina, care e mai otrăvitoare decât spirtul.

În câțiva ani, doamna Marieta și-a ruinat sănătatea și frumseța cu patima ei morfuiată. A rămas numai o umbră din ce a fost, un schelet îmbrăcat în piele și cu mintea îndobitocită: stare mai ticăloasă decât a fiului rătăcit din evanghelie.

Când s'a simțit în glodul în care a căzut, și-a adus aminte de traiul strălucit ce-l avea mai înainte și cu multă durere s'a rugat de fostul ei soț Stârcea să o ajute. Acestuia i-s'a făcut milă de ea. A adus-o la Cernăuți, în spital. Dar era prea târziu. Doctorii nu-i mai puteau ajuta...

Și așa s'a stins în spital, în vrâstă de 38 ani, cea mai frumoasă femeie din Europa. Dar și în spital a ajuns numai din mila unui fost soț al ei...

Ne convingem și din cazul acesta, că omul e ființa cea mai ticăloasă de pe față pământului. Mai ticălos decât orice animal. Un animal cât de rău, o fiară sălbatică, se mulțamește dacă își află hrana trebuitoare. Mânăncă până

se satură, apoi se culcă în pace, liniște și voce bună. — Se știe și despre tigri, lei, șerpii veninoși, că dacă sunt sătui se liniștesc, dorm, nu fac la nimeni nici un rău.

Dar omul?

El, cu cât are mai mult bine, cu atât mai tare e turburat. Ar vrea să aibă mai mult. Să nu mai fie nimeni ca el. Să întrecă pe toți, din toată lumea. Să se arate strălucit și preamărit.

Dar scris este: carnea bouului nu crește până în nori. Omul, dacă mănâncă prea mult, își strică rânza. Dacă se urcă prea sus și nu grijește, cade de-și rupe gâtul.

După multă îngâmfare și strălucire deșartă, ajungem la înțelepciunea creștină a *umilinței*. Fericit cel ce nu ajunge prea târziu la înțelepciunea aceasta.

Grădinițe deșerte. Spun cei ce se tem de cifra 13, că Regina Marloara a Jugoslaviei, de aceea și-a pierdut soțul că e înrudită cu 13 regi. De fapt, Regina Marloara, soție, mamă și soră de rege, e înrudită cu 13 regi. — Creștințe deșerte, cărora nu le putem da nici un crezământ, pentru că altfel păcățuim. În schimb Papa Leo XIII s'a născut într-o zi de 13, a fost numit episcop într-o zi de 13, a fost ales cardinal și papă tot într-o zi de 13 și tocmai de aceea și-a și luat numele de Leo al treisprezecelea, a domnit mai mult decât toți papii și a fost unul dintre cei mai mari papi ai lumii.

Ai trimis abonamentul la foaie pe 1934?

Sufletul tău creștinesc nu are nimic de zis?

Dragostea bisericii față de Isus

„(Tatăl) ne-a mutat la împărăția Fiului dragostei sale“. Din apostolul duminicii 28-a după Rusalii sau a 11-a după Înălțarea sf. Cruci (Coloseni 1, 12-18).

Isus Hristos, Fiul unu născut al Tatălui, a adus dragostea în lume, căci ceeace era înainte de a veni el numai dragoste nu se poate numi. Dela el a învățat și biserica, cum se iubește, și această dragoste i-o și răsplătește după putință, pentru că ea nu-și poate uita ceeace ne-a dat Isus nouă. Să vedem, mai ales acuma, apropiindu-ne de sfintele sărbători ale Crăciunului, cum își dovedește biserica dragostea sa față de Isus.

Ea sărbătorește toate fazele vieții lui. Bunăvestirea, Crăciunul, Tăierea împrejur, Botezul, Intâmpinarea Domnului, Patimile, Moartea, Învierea, Înălțarea, ba până și aflarea sfintei Cruci pe care murise Domnul. Se adevărește așadar ceeace zice preotul la sf. liturghie, înainte de Credeu: »Iubi-te-voiu, Doamne, țaria mea, Domnul este întărirea mea și scăparea mea«, pentru că de fapt îl iubește, și această iubire și-o dovedește și mai mult prin aceea că în biserica apuseană creștinii se salută cu cuvintele: »Lăudat să fie Isus Hristos« răspunzând cel salutată cu »în veci, Amin«.

iară în biserica răsăriteană cu: »Hristos în mijlocul nostru«, răspunzându-se cu »este și va fi«.

Că cât de mult îl iubește biserica pe Isus, se poate vedea și din împrejurarea, cât de mult ține la locurile și obiectele sfinte cu cari a venit în atingere Mântuitorul. Cu câtă însuflețire au încercat creștinii din evul mediu să recucerească Ierusalimul din mâinile păgânilor și cât de mult țin creștinii de astăzi la Ierusalim și la pământul sfânt! Cât de mult cinstesc Betleemul unde s'a născut Isus și locul unde a fost înmormântat Răscumpărătorul, apoi crucea pe care a fost răstignit și cuiele cu cari a fost pironit pe cruce, cu un cuvânt tot ce a venit în atingere cu el.

Ce să zicem de chipurile sfinte, cu cari îl laudăm pe Isus? Pe iconostas cel dintâi și cel mai mare chip al Domnului este. În câte forme este reprezentat pe chipuri, ca copil, ca bărbat, ca păstorul cel bun, ca prietenul copiilor, ca bărbatul durerilor, ca sămănător, ca biruitor asupra morții și a iadului și așa mai departe. Cât de mult s'a luptat biserica împotriva acelor cari au voit să scoată din biserici chipurile (iconoclastii) și cât de mult se luptă și împotriva protestanților și a pocăiților de astăzi, cari și ei au scos chipurile din bisericile lor!

Cât de mult prețuește biserica cuvintele rostite de Domnul! Cu câtă grijă se păstrează aceste cuvinte în sf. Scriptură! Ce mare cinste se dă în biserica noastră evangheliei, care stă pururea pe masa sfântului altar, și încă deasupra antimisului și în imediata apropiere de însuși trupul și sângele Domnului! Când se apropie citirea apostolului și a evangheliei, preotul provoacă credincioșii să ia aminte

„Foița UNIRII POPORULUI“

Suflet de părinte

Frig, de trozneau lemnele, ca nucile sub căleșul cizmei.

Pe întinsul hotarelor, albul zăpezii, scilipea ca o pânză curată, întinsă în nemărginire. Doar fâșiile drumurilor, ca niște vergi întinse în albul țesăturii, stricau măreția în curățenia uriașă a firii.

Totul îmbrăcat în haină de iarnă. Gerul alungase de pe câmpuri viața, iar mușenia apăsătoare, ca o durere, asupra unui suflet simțitor. Nici o mișcare, nici o adiere de vânt. Părea că timpul a încremenit de-asupra hotarelor, înădu-le încrețite în ghiarele-i de plumb.

Ua soare eu dinți tăioși, cari se înfigeau până în măduva oaselor, răsărea deasupra unui vârf de munte, ca un copil răsfățat, gata, gata, de-a face ghidușii și a se ascunde în pădure.

Dar, iată, că de după o colibă, răsare un punct negru cât un vârf de căciulă. Crește și piere, apoi iar crește și se ascunde după culmea nămeților, ea să se arete din nou. Ai zice că sunt falăiturile aripilor unei ciori, prinsă în ghițul, din care luptă, să scape.

Soarele luneca ușor pe întinsul vinețiu al cerului. Atinse cu marginea tăierului creștetul muștelui, impurpurat ca de un foc clohănesc.

Dinspre dămburile îndepărtate, apare o mogașeață, care mișcă legănându-se ca purtată de vânt.

O undă de amurg se desprinde din creștetul muștelui, întinzându-și marama întinșă, ca o pată lungă de serăală, peste o coală de hârtie curată. Din văile dealurilor se risipesc în valuri groase, peste întinșuri, fumurile ceții, ca din niște focuri de vreascuri, toamna în semănatul târziu al grânelor.

Pria pănginișul inserării, abia se poate ghici, dacă ai, venind din față, un om sau o dhanie. Cumpăna fricii e într-o grabă cântărire. E om, nu e om!... Ba, e om! Înarmat cu o bătă de cioban voinic, strâns ținută de un cap subsuoară, celalalt drept înainte, ca și cum ar vrea să despintece cărare stăpânului, omul găfăia sub povara alor două trăisti, legate desăgi peste umărul drept, aproape infundat și el în căciula, care cădea peste fața omului că aproape nu vedea, ci simțea drumul.

— Până unde creștine, pe așa vreme de ger?

— Numai până aci!... Părea că și sufletul în el e înghețat, așa-i era vorba de scurță și tăiată.

— Unde, până aci?

— La oraș?

— Și ce cauți dta la oraș, pe inoptate, că pe cât bag de seamă, numai orașan nu ești.

— Am un copil la școală?

— Copil la școală și-i duci de mâncare?

— H Ahă.

— Și rămâi până dimineața în oraș?

— Nu știu.

— Cum, vrei să te reîntorci, în noaptea asta ceasă?

— Ahă!... Că mâine e duminică.

— Tocmai de aceea poți să rămâi până mâine.

N'are cine griji vițelul!... Nevasta-i bateșă! Mai am doi copii mici!...

— Griji omule, că te mănă niște lupi și-ți rămân copiii fără tată.

— M'o feri Dumnezeu!... Ce să fac?

Și porni prin buzna drumului, grabit și găfăind sub povara desagilor cu de-ale măncării pentru copilul din școala dela oraș.

Și pe lângă mila ce-o simțeam în suflet, s'a strecurat și o aducere amiate, din zilele copilăriei, care m'a costat o noapte de nesomn.

Era tot o țeserare de iarnă grea. Nu cu ger, cu acum, ci cu o involburare de zăpadă că-ți fura drumul de sub picioare. Nu puteai vedea la doi pași. Bescurile electrice închideau ochii, când izbea valul furtunii în ele. Și-i deschideau, abia, când vijelia își cânta turbarea și mânia pe vârfuri de acoperișe.

Pe-o astfel de vreme, mă despărții de tatăl meu, la margine de oraș, odată, când venise, tot pe jos, aducându-mi de-ale gurii.

Mi-aduc amiate c'am încercat să-l țin în oraș, până a doua zi. Dar n'a fost chip să-l pot îndupleca.

— Tu știi, că mamă-ta e bolnavă. Dacă nu merg, ar crede că m'am prăpădit!... Și nici ea n'ar ajunge ziua de mâine!...

— Tata, nu vezi ce prepeștenie e?... Și poți rătăci drumul!...

cu înțelepciune, iară în cursul citirei sf. evanghelii poporul îngeunchează. Biserica nu dă voie nimănui să tâlcuiască evanghelia, ca nu cumva să se strecoare vreo greșală în tâlcuirea ei. Cu câtă dragoste o tâlcuesc preoții în predicele lor și câți bani jertfește biserica pentru răspândirea evangheliei printre popoarele păgâne.

Câtă dragoste arată biserica pentru sfintele sacramente cari sunt legăturile veșnice ale lui Isus cu noi oamenii! Cu câte ceremonii le administrează și cu câtă scumpătate! Aceasta mai ales când e vorba de sf. sacrament al euharistiei, în care se află de față însuși trupul și sângele Domnului, cu întreaga dumnezeire și omenirea sa! Intregă sf. liturghie nu este altceva decât o pregătire la prefacerea pâinei și vinului în trupul și sângele Domnului și la împărtășirea preotului și a credincioșilor cu acestea. Cu câtă dragoste se păstrează apoi sf. cuminecătura în biserică! Cum o cinstește toată lumea și cum o adorează preoții, călugării și miranii deopotrivă! În apus mai ales dragostea față de sfântul trup și sânge al Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos nu mai are margini. Sunt societăți de credincioși cari n'au alt scop decât să adoreze, zi și noapte, acest mare sacrament, această nespuse de sfântă taină a Legii celei Noue. Bisericile sunt aproape pururea pline de credincioși cari își arată dragostea față de euharisticul Isus. Dragostea aceasta mare a bisericii față de Isus a zidit bisericile cele mai minunate, a zugrăvit atâtea chipuri sfinte, a cioplit atâtea statuie și troițe și a compus atâtea cântări bisericești.

Ascultând învățăturile Domnului, biserica a îngrijit — încă dela începutul creș-

— Dumnezeu e de-asupra, dragul tatii... Ia el mie-e nădejdea. Rămâi eu bine... Și a pierit în noaptea furtunoasă, râpiadu-mi-l din ochi, după câțiva pași...

— Tată!

— Fii liniștit, dragu tatii... Dumnezeu ne poartă de grije... i-am auzit glasul, adus pe-o zripă de vânt, de-odată cu un mototol de zăpadă care s'a ascuns sub gulerul hainei.

M'am întors spre orașul cu luminile clipiad din gene, din cari a secat plânsul.

Și alături de furtuna de pe ulițele pustii, una și mai crâncenă s'a iscat în suflet.

— De ce l-am lăsat?... De ce nu m'am dus și eu cu el acasă?... Dacă rătăcește drumul? Il vor ieși lupii în drum...

Și am petrecut o noapte de chin și de zbucium. Dar după două zile, când un om din sat, întrebând, cu frica în suflet, că ce noutăți mai sunt pe-acasă și mi-a răspuns așa cu gura de jumătate: „Am văzut azi dimineață pe tatăl tău, a adăpat vitele, dar nu mi-a zis să-ți spun ceva”, am fost cel mai fericit om din lume.

Și dacă până atunci nu m'am atins de mâncarea ce mi-o aduse în seara de prepeștenie, las' dacă nu i-am dat de cap, în ziua când tata adăpa vitele și nu i-a zis omului să-mi spună ceva... Vestea cea bună o aflasem, vrednicia ziua aceea un ospăț. Părintele bun capul și-l pune pentru copiii lui. Dar, oare copiii, pentru părinți? La asta să răspundă copiii.

Păirea Dascălul

tinismului — copiii, bolnavii, bătrânii și săracii, zidind școli, spitaturi, aziluri pentru bătrâni și pentru săraci. Numai după ce statul a observat, ce minuni face cu acestea biserica, a început și el a se îngriji de aceștia. În zădar însă că statul nici odată nu-i va ști îngriji ca biserica. Va da el bani mulți, va zidi case frumoase, le va prevedea cu mobile elegante, le va da de mâncare bine, sufletul și dragostea însă, pe care le-o dă biserica, el nu le-o va putea da nici odată, pentru că nu o are.

Iată așadar tot atâtea dovezi despre marea dragoste a bisericii față de Isus, așa că cu tot dreptul poate spune și ea ca sf. Pavel: »Cine ne va despărți de dragostea lui Isus Hristos? Năcazul sau strămtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau golătatea, sau primejdia, sau sabia? Precum este scris: »pentru Isus suntem omorâți în toată ziua, socotitu-ne-am ca niște oi de junghiere. Ci întru toate acestea biruim prin celce ne-a iubit pe noi. Pentru că tare crez că nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici căpeteniile nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare, nici înălțimea, nici adâncul, nici orice altă făptură nu poate să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu care este în Hristos Isus, Domnul nostru» (Romani 8, 35—39).

Părintele Iullu

Instalarea de preot în com. Feldru județul Năsăud

Comuna Feldru este una din comunele fruntașe de pe Valea Someșului. Această comună a fost vacantă de preot mai bine de un an de zile. Multele frământări puse la cale în deosebite chipuri spre dauna bisericii, cu ziua de 18 Noemvrie a. c., au luat sfârșit, fiind numit preot al comunei harnicul preot Vasile Mitileanu.

În aceasta zi a fost instalat părintele nou numit din partea vicarului Rodnei Rev. Dl Ștefan Buzilă, asistat de On. Bazil Rusu preot în Ilva-Mică. Toți credincioșii comunei au alergat la sfânta Biserică ca să primească pe părintele lor sufletesc, așa încât spațioasa biserică s'a arătat de astă dată neîncăpătoare. Între intelectualii prezenți s'a remarcat dl Dr Leon Scridon sen. din Bistrița, fost prefect, originar din comuna Feldru. Acest înfocat luptător pentru triumful cauzei bisericești, deși în vârstă mai înaintată, aleargă totuși în toate părțile unde crede că persoana sa ar putea folosi: la instalare de preot, sfințire de biserică, congrese generale ale Agrului, în tot locul unde e vorba de sprijinirea unei cauze sfinte a bisericii noastre sau a neamului, află pe acest bărbat entuziasmat sfătuind, încurajând și îndemnând cu vorba și fapta pe cei șovăielnici. Și de astă dată Dr. Leon Scridon a fost la locul său bineventând după vorbele simțite ale Vicarului în numele credincioșilor pe noul paroh prin frumoasa cuvântare din care reținem:

Onorate Domnule Preot,

În numele credincioșilor acestei comune precum și eu personal, înaintea sfântului Altar Vă salut din tot sufletul, urându-Vă „Bine a-ți venit în mijlocul nostru”.

Vă este deschis un câmp larg și frumos de muncă în aceasta comună fruntașă, care numără peste 3000 de credincioși.

Calitățile distinse cu cari V'a înzestrat bunul Dumnezeu, experiența și activitatea rodnică de 25 de ani de preoție, energia și puterea de muncă de care dispuneți în cea mai frumoasă vârstă a vieții, ne sunt cheazășie că Veți munci cu suflet, zel, abnegație și rezultate pentru binele și bunăstarea acestor buni poporenți, pe care fi Veți păstori de azi înainte, fiindu-le un adevărat îndrumător de suflete și un zelos propovăduitor al cuvântului lui Dumnezeu.

Veți cerceta casele celor suferinzi, Veți fi totdeauna la îndemâna tuturor, cari Vă vor cere sprijinul și ajutorul în năcazurile lor, pe aceștia fi veți mângâia, încuraja, alina durerile și întări în credință, iar pe cei slabi în credință, cari au apucat căi greșite, fi Veți readuce la credința adevărată a bunului Dumnezeu.

Astăzi preoții, — cum a spus la o ocazie M. S. Regele Carol al II-lea — „nu sunt numai sămănătorii, ci sunt grădinarii, cari pe lângă sămânță, trebuie să pregătească pământul cel bun. Astăzi, înainte de a leși la sămănat trebuie pregătit ogorul”.

Inchelu cu cuvintele apostolului: „Ne veți fi pildă cu cuvântul, cu viața, cu dragostea, cu credința și cu curăția. Veți munci cu toată râvna pentru mântuirea sufletelor. Veți fi cu adevărat slujitor al Domnului prin credință și viață curată.

Stăpâniți de acestea sentimente, credincioșii acestei parohii prin glasul meu Vă doresc din adâncul sufletelor lor multe zile pline cu sănătate și putere de muncă ca să vestiți timp îndelungat „cuvântul sfânt” pentru credincioșii acestei comune.

La mulți ani Părinte!

* * *

După această cuvântare, noul paroh predică despre vrednicia și puterile cu care-l înzestrat preotul creștinesc dovedind că va fi un bun predicator, dovadă că trecuse de mult ora 12 și poporul care venise des de dimineață la biserică stătea nemșcat transportat parecă în sfere mai senine prin vorbele simțite ale preotului. A fost aceasta o zi de mângâiere sufletească atât pentru popor, cât și pentru preot, o răsplătă pentru munca sa săvârșită cu mult curaj și abnegație în curs de un sfert de veac în via Domnului. Părinte, cu curaj la muncă, dreptul Dumnezeu Te va ajuta și iubirea fiilor sufletești Te va însoți.

Feldru, la 20 Noemvrie 1934.

Un parohian

Dela nunta prințului Angliei. În ziua când s'a făcut căsătoria prințului George al Angliei cu prințesa Marina a Greciei, magazinele din Londra au vândut mai mult cu un milion lire sterline decât înainte. Tot în aceeași zi, o prințesă care a luat parte la nuntă, a pierdut o brățară care prețuia 7 mil de lire sterline, ceace în bani de-al noștri vine cam treizeci și cinci milioane și jumătate Lei.

Dania unui suflet mare. În Satu Mare se ridică o biserică monumentală, merită să fie lăcaș de închinare pentru credincioșii uniți de-acolo. Pentru terminarea acestei biserici, care întârzie din lipsă de bani, vrednicul creștin și primcurator d. *Augustin Ferențiu*, a dăruit suma de *cinci sute mil Lei*. Pentru această danie, înscrisă în cartea binefacerilor Celui de sus, *Excelența Sa P. Sf. Alexandru* dela Baia Mare, a trimis donatorului o simțită scrisoare de recunoștință.

† Regele Alexandru al Jugoslaviei

de prof. Dr. Coriolan Suci

(Urmare și sfârșit)

Iată cum îl descrie generalul *Franchet d'Esperey*, pe atunci comandant al trupelor aliate din Orient, astăzi mareșal al Franței și voievod al Serbiei: „Revăd încă pe tânărul Prinț Regent, atât de demn consacându-se cu totul țării sale. El se ținea deoparte de orice distrației și nu se gândea decât la trupele sale și la meseria sa. Cea mai mare plăcere a lui era să alerge la Salonic, unde nu venea decât să consulte pe miniștrii săi. — Fericea lui era să trăiască cu soldații, susținându-le moralul și galvanizându-le energia. El locuia la Jelac, un petec de pământ al patriei sale recâștigate și într-o colibă fără nici un confort, dar pe care o prefera celui mai luxos palat”.

Iar când în Octombrie 1918 frontul bulgaro-turco-austro-ungar din Macedonia fu sfărmat, și prin aceasta prăbușirea puterilor centrale pecetluită, prințul Alexandru cu armata sa și-a dat și el contribuția din belșug. Odată patria veche recupată, și idealul național al Slavilor de Sud s'a realizat, prin crearea regatului Sârbilor, Croaților și Slovenilor. Prințul Regent după șapte ani de luptă și petrecere pe fronturi, spera să aibă liniște și mângăiere sufletească. — Dar un conducător de popor nu poate avea nici când o adevărată liniște.

La 16 August 1921, murind tatăl său Petru, regentul Alexandru devine rege. Domnitorul Jugoslaviei, soldat călît în focul războaielor, ține să-și întemeieze acum și un cămin familiar. Alegerea lui cade asupra celei de a doua domnițe a regelui nostru Ferdinand, asupra frumoasei principese *Mărioara*. Căsătoria a avut loc de la 8 Iulie 1922 la Sinaia și a fost dăruită cu trei prințese: Petru II, Temislav, — care poartă numele primului rege croat și Andrei, cel mai mic dintre ei.

„Sarcina unui conducător de popor, nu-i chiar așa de ușoară” — zicea prințul Alexandru în 1914. În cursul domniei sale a avut prilejul să o experimenteze din greu. — Cele trei popoare din regatul iugoslav, Sârbii, Croații și Slovenii, nu se prea înțelegeau frățeste. Ambiții, rivalități, tendințe de hegemonie și de autonomie, făceau ca partidele să ducă între ele lupte crâncene, cari aveau să degenereze în atentate odioase. Parlamentul din Belgrad răsună de pușcături, iar unii din fruntașii Croaților, în frunte cu șeful lor *Ștefan Radici*, pecetluiesc cu sângele lor aceste lupte fratricide. Regele Alexandru își dă seama, că mergându-se pe această cale, unitatea statului Sârbo-Croato-Sloven va putea fi amenințată de tendințe separatiste. — Pentru a le preveni, el face un gest de mare îndrăzneală. La 6 Ianuarie 1929, printr'un ucaz, sau decret regal, desființează constituția, alcătuiește un guvern de militari, sub conducerea generalului Jivcovic, disolvă partidele politice cari anarhizaseră țara și prin un manifest adresat țării, face cunoscut că a luat asupra sa răspunderea guvernării. — *Dictatura personală* a regelui Alexandru a pus frâu nizuinelor centrifugale, dar au fost unii cari nu voră să se plece cu una cu două, astfel încât, împotriva acestora a fost nevoie să se ia măsuri de constrângere.

Regele Alexandru nu înțelegea însă să-și mențină dictatura decât în mod transitoriu. De aceea, când spiritele s'au mai potolit, a început să reintroducă regimul constituțional. La 2 Septembrie 1931 a dat o nouă constituție țării

sale, constituție care e și azi în vigoare, dar care e mai puțin democrată ca cea dela Vidovdan din 1921. — În ultimii doi ani, preocupările regelui Alexandru s'au îndreptat în primul rând spre consolidarea păcii în Balcani. *Pactul balcanic*, înscălit în anul trecut (1933) la Atena, de România Jugoslavia, Grecia și Turcia, e în bună parte opera regelui Alexandru. În vederea acestuia el n'a pregetat să ia contact direct cu Suveranul nostru, căruia în Septembrie anul trecut, din prilejul serbărilor semicentenarului castelului Peleş, i-a făcut o vizită oficială la Sinaia. S'a întâlnit apoi cu regele Boris al Bulgariei și cu Kemal Pașa, dictatorul republicii otomane.

Gândul lui era să ajungă la o înțelegere amicală și cu Italia. Pentru ca drumul proiectat la Roma al lui Louis Barthou, ministrul de externe al Franței să fie cu rezultat bun, a crezut că e cu cale — printr'o vizită făcută la Paris, să ia contact direct cu conducătorii politici ai marelui republicii amice și aliate.

În discursul ce urma să-l rostească la Paris — și care ni-s'a păstrat, Regele Alexandru, în afară de afecțiunea față de Franța, care a sprijinit realizarea unității naționale jugoslave, avea să-și exprime și dorința pentru menținerea păcii generale.

Dar soarta a hotărît altfel. Destinul crud, care a urmărit pe mai mulți dintre înaintașii săi în domnie, nu l-a cruțat nici pe el, Regele întregitor pe țară.

Regele soldat, care a înfruntat urgia gloanțelor și a șrapnelor în cei șapte ani pe cari i-a petrecut în calitate de comandant pe front, a scăpat neatins, pentru că să cadă răpus de gloanțele unui șofer bulgar asasin, în drumul său de triumf spre Orașul Luminii, pe când era aclamat și ovaționat cu multă dragoste de un mare popor prieten și aliat.

El a murit ca un erou, la datorie, în serviciu comandat, de rege, care e un rol cu multă glorie și multă putere, dar și cu multe riscuri și primejdii.

Vaporul de războiu Dubrovnic, care a dus spre țarmurile Franței pe Suveranul Jugoslaviei, a trebuit să readucă dela Marsilia la Split (Spalato) — în Dalmația — trupul neînsuflit al celui mai iubit Rege. — Poporul sârbo-croato-sloven, a ținut să dea cea din urmă cinste Suveranului său neuitat. Pe tot parcursul de sute de kilometri dela Split la Zagreb și de acolo la Belgrad, zeci și sute de mii de intelectuali și țărani au îngenunchiat și plâns în fața sicriului cu osemintele scumpului lor Rege.

Drumul pământesc spre locul odihnei de veci, i-a fost preșerat cu flori și străjuț de luminări aprinse.

Azi când i se fac funerarii la Belgrad, în glasul tuturor clopotelor din Jugoslavia și din lărilor amice, între bubuiturile tunurilor din Kalemegdan (cetatea Belgradului, în urma sicriului Regelui erou și cavaler se înșirue nu numai tot ce are poporul iugoslav mai ales, ci și reprezentanții tuturor țărilor din Europa, între cari se află adânc întristat și M. S. Regele Carol II și ceilalți membri ai familiei noastre domnitoare și chiar și dl Albert Lebrun președintele Republicii Franceze.

Noi Românii jelim alături de poporul vecin și aliat pe Regele Alexandru Karagheorghievici, prin sabia căruia jugoslavii și-au văzut realizat idealul lor național, pe cavalerul fără teamă

și fără pată, pe soțul model, care lasă în urma sa o regină văduvă cernită cu trei copii orfani — în persoana prințesei Mărioara a României, pe omul de caracter, în care M. S. Regele Carol II pierde pe iubitul său cumnat, iar Regina Maria pe mult prețuitul ei ginere.

Personalitatea Regelui Alexandru al Jugoslaviei va rămâne ca modelul eroului ca Rege — după concepția lui Carlyle. — Omul capabil și moral pus la postul de conducere. Din pilda vieții lui se va putea ceti ca dintr'o carte deschisă, ce e jertfa, ce e idealul, ce e patria.

Strămoșii noștri Romani, cari în cinstea morților au introdus frumoasa serbare a Rusaliilor, când se preserau flori pe mormintele celor iubiți și pierduți, spuneau: *Manibus date lilia plenis: Așterneți crini din belșug*. Aceste flori, le va depune delegația țării noastre — în frunte cu Suveranul ei pe sicriul care-și va găsi odihna în mausoleul familiei regale Karagheorghievici din biserica Sf. Gheorghe dela Topola, iar noi cari suntem departe, în loc de crini pe mormântul regelui erou și cavaler dela Belgrad, să depunem o lacrimă de pietate și să-i dorim să odihnească în pace, căci după războiu pacea a fost idealul său și în slujba acestui ideal și-a găsit sfârșitul.

În veci pomenirea lui!

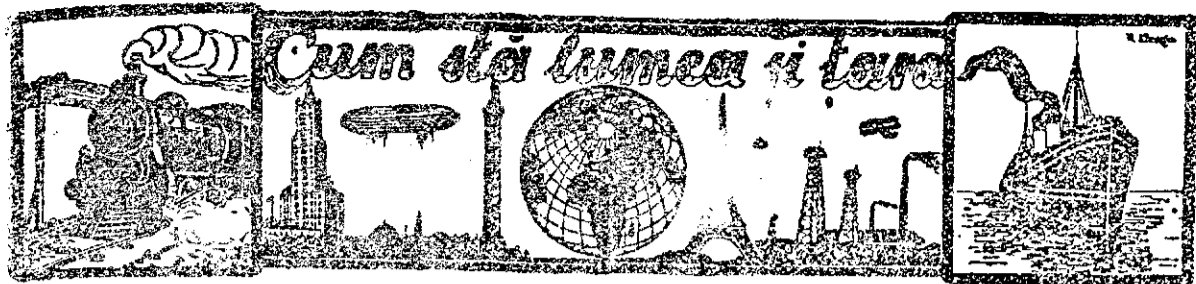
Scrisoare din Gherla

Binecuvântarea capelei dela Școala Normală de fete

Duminea 2 Decembrie a. e., s'a binecuvântat capela Școlii Normale de fete. De 20 ani de când e înființată Școala Normală, numai acum, la sfârșitul domnișoarei directoare Aurelia Susiu și la îndemnul baciului Deac — cum a spus domnișoara directoare — s'a deschis o frumoasă capelă pentru elevale dela Școala Normală. Buzuria ce au arătat-o elevele la binecuvântare este de nedescris. Binecuvântarea s'a săvârșit de către părintele David Deac, care, după o feștanie, a ținut o cuvântare foarte instructivă, purcuzând din textul „*Nu e aici alta decât casa lui Dumnezeu*”. A arătat însemnătatea bisericii, îndemnând elevele să mărturisească pe Dumnezeu, să se apropie de dânsul, să se căiască de păcate, să-l pomenească și să-l guste.

A urmat sf. liturghie. Răspunsurile le-a dat corul bine instruat al elevelor, sub conducerea Doinei profesoare Pop. La priceasnă Domnul profesor catehet Cioban a ținut a catecheza, îndemnând elevele să se apropie cât de des de trupul și sângele Domnului Isus Hristos care totdeauna le va fi ajutor și sprijin.

La sfârșitul sf. liturghii, s'a făcut rugă pentru o Doamnă profesoară bolnavă, ca Dumnezeu să-i întindă ajutor de tămăduire. După terminarea sf. liturghii, domnișoara directoare Aurelia Susiu, ținu o edificatoare vorbire elevelor, le dădu povețe părintești, îndemnându-le ca să cerceteze și petreacă cât mai des în casa lui Dumnezeu, să ia pilda din vicăța Domnului Isus Hristos și a Prea Curatei Vergure Maria, mai vârtos în timpul acesta de mare criză morală, să-și îndrepte pașii și să-și deschidă sufletele în spre Domnul, în capela aceasta ca să se întărească și să crească în spirit moral. Dorește și sperază ca ele — elevele — vor fi regenărătoarele timpului de acum. — După aceasta a urmat atropirea tuturor salilor de învățământ și a tuturor odărilor eu aghiasmă, cu cesare s'a terminat sărbătoreala plină de bucurii sufletești. — (*Un spectator*).

Dela Geneva

S'au terminat discuțiile asupra memoriului iugoslav

Discuțiile asupra memoriului iugoslav referitor la atentatul dela Marsilia, discuții cari trebuiau să înceapă în 3 l. o., au început deabia vineri în 7 l. o., și s'au terminat luni, după masă.

Au fost trei zile de așteptare încordată, din care nu lipsea nici teama. Mai ales că Jugoslavia a declarat că dacă nu va fi mulțumită, va rupe imediat toate legăturile cu Ungaria. Starea încordată dintre aceste două țări, s'a și arătat prin faptul că Jugoslavia a început să treacă peste graniță, în Ungaria, trenuri întregi de uaguri. În schimb Ungaria, a început să împacheteze, în 24 de ore, trenuri întregi de iugoslavi, și i-a trecut peste graniță.

După ce s'au început discuțiile, s'a iscat altă greutate. Hotărîrea ce trebuia luată, conform regulamentului Ligii Națiunilor, trebuia iscălită de toți membrii consiliului, adică și de Jugoslavia și Ungaria. Era greu de găsit o hotărîre oare să-i împace pe toți, mai ales că delegatul Ungariei, d. Echarde, a pronunțat un discurs cam provocător, ceea ce a adus în sufletul tuturor noui îngrijorări.

Au urmat în schimb vorbirile împaciuitoare ale celorlalți delegați, iar în urmă de tot a vorbit d. Titulescu ministrul țării noastre. Dsa a fost de astă dată deadreptul mareș, reprezentând însuși sufletul înalt, plin de putere și de virtuți al poporului românesc, pe care îl reprezintă pe melegurile străine. A spulberat toate afirmațiile maghiare, a arătat punct de punct, falsitatea apărării ungare, și i-a descoperit toate gândurile vrășmășe.

După discursul dlui Titulescu, care a stârnit admirația tuturor acelor cari se interesează de această chestiune, d. Echarde, delegatul ungar, invins, a cerut, telegrafic, încuviințare dela guvernul Ungariei, pentru a iscăli ori ba hotărîrea pe care Liga Națiunilor a luat-o cu privire la memoriul iugoslav, și care hotărîre descopere și pune la punct gândurile vrășmășe ale vecinilor dela Tisa. Cu aceasta norii cari au încercat să întunece pacea, s'au împrăștiat.

* * *

Din importanta hotărîre care s'a luat, redăm aici punctul al III-lea:

„Consiliul, în dorința sa de a vedea domniind între membrii societății buna înțelegere, de care depinde pacea și având încrederea în el, că vor evita orice ar fi de natură a compromite, constatând că rezultă din desbaterile care s'au desfășurat în fața consiliului și din do-

cumentele cari au fost comunicate, în special din corespondența diplomatică schimbată între guvernele ungar și iugoslav, între anii 1931 și 1934, că diversele chestiuni referitoare la existența sau la activitatea, în afară de teritoriul iugoslav, a diferitelor elemente teroriste, nu au fost regulate în condiții cari să dea satisfacție guvernului jugoslav, constatând că, după aceste desbateri și aceste documente, unele autorități ungare ar fi asumat cel puțin din neglijență responsabilități cu ocazia unor acte care se leagă de pregătirea atentatului din Marsilia;

considerând pe de altă parte că guvernul ungar, conștient de responsabilitățile sale internaționale, are datoria de a lua sau de a provoca fără întârziere orice sancțiuni apropiate față de acele din aceste autorități a căror vinovăție ar fi stabilită;

convins de voința guvernului ungar de a se ocupa de această datorie, invită pe acesta să comunice consiliului măsurile pe care le va fi luat în acest scop“.

În punctul al IV-lea, s'a hotărît instituirea unui comitet de experți, cari să stabilească anumite reguli pentru preîntâmpinarea asasinatelor. Aceste reguli să aibă tărie pentru toate țările din Ligă. Din acest comitet, format numai din 11 membrii, face parte și un membru al țării noastre.

Din strălucitul discurs al dlui Titulescu, publicăm o parte, atât cât ne permite spațiul restrâns al gazetei noastre:

Domnule Președinte,

Cu o deosebită cunoștință a cauzei și cu o clară conștiință a răspunderilor sale, guvernul regal al României s'a asociat în comunicarea din 12 Noembrie la cererea iugoslavă.

Lagărul dela Ianka Pusztă

S'a reproșat Ungariei că a îngăduit să se desvolte la Ianka Pusztă un lagăr de teroriști, cari se dedau la exerciții militare. Ungaria răspunde, citez textual: „Niciodată o autoritate civilă sau militară ungară nu s'a ocupat de instrucția sau de organizarea refugiaților croați ce trăiau la Ianka sau aiurea“.

Să-mi fie permis să constat că Ungaria răspunde la chestiuni pe cari și le pune ea însăși.

Pașin importă cine s'a ocupat de instrucția militară dela Ianka Pusztă. Eu tatreb: Refugiații dela Ianka Pusztă

se dedau la exerciții militare? Da, sau nu?

Dacă nu, pentrue Ungaria n'a început prin a nega numai decât?

Dacă da, cum puteau autoritățile ungare să privească cu un ochiu părintesc exerciții cari nu aveau nimic deaface cu jocuri de copii?

Și Regele României și miniștrii sunt amenințați cu moartea.

Regele Iugoslaviei a fost asasinat; Iugoslavia se adresează Societății Națiunilor. Toată lumea felicită Iugoslavia de a fi optat pentru calea dreptului și de a se fi îndepărtat de aceea a forței. Dar acest rege este cumnatul Augustului meu Soveran, amenințat El, cel dintâiu, și după El, miniștrii Lui, ca elemente de consolidare a ordinii existente.

Acțiunea României de a veni să ceară, alături de Iugoslavia satisfacția pe care aceasta o pretinde și fără de care pacea poate fi în pericol, în loc de a apare ca o acțiune de solidaritate internațională, în ce privește menținerea păcii, poate ea fi dintr'odată declarată și calificată drept manoperă politică?

Tradiția Românească

Onorabilul delegat a mers până la a spune: »Atunci când cineva nu are tradiție se sprijină pe propagandă«.

Românii n'au tradiție? Așezați pe meleguri pe cari n'au încetat să le locuiască de când au fost aduși de împărații Romei, Românii se găseau acolo pentru a primi pe ungurii cari veneau din Asia.

După două mii de ani, sunt în măsură să spună poporului ungar, care se fălește cu o tradiție numai milenară: »Suntem tot aci; rămâneți fiindcă ați venit, dar cu condiția ca să-și păstreze fiecare locul«.

Ungaria trebuie să dea satisfacție

Diferendul de față este unul din acelea de pe urma cărora părțile interesate nu se vor mai putea găsi în situația lor anterioară. Acestui diferend îi va urma sau ruptura, sau apropierea între cei ce azi apar ca adversari.

Socotesc inutil de a mai spune că preferăm cea de-a doua soluțiune.

Nu se cere Ungariei nimic care să fie contrar onoarei sale naționale. I-se cere să recunoască, acolo unde ele există, greșelile organelor sale și să se angajeze a pedepsi pe vinovați. Acestea sunt lucruri pe care ea singură ar fi trebuit să le ofere. A ne închipui că s'ar putea ajunge la o soluție, punând chestiunea numai pe un teren general, ar fi să ne înșelăm. Dacă am fi putut-o face, — sunt în măsură să v'ospun — nu am fi azi în fața Dv.

Sunt realități politice pe care ar fi criminal să le ascundem fiindcă ele sunt neplăcute.

Ungaria crede că am venit aci cu scopul de a o umili? Nu, am venit numai ca apostoli ai păcii, pentru a o convinge de aceasta, a-i întinde mâna și a-i spune: „Voim să uităm cuvintele ce a-ți rostit la adresa noastră. Lăsați

și voi la o parte falsele susceptibilități. Cooperati cu noi pentru a da națiunii iugoslave satisfacția rezonabilă pe care ea o reclamă. Prin aceasta veți fi ajutat cauza păcii, pe noi toți și pe voi înșiva”.

Lucrările parlamentului

Intr'una din trecutele ședințe ale Camerei, d. Virgil Madgearu, fost ministru național-țărănist, a făcut o întrebare asupra cenzurii. Cu acest prilej a protestat contra unor funcționari dela cenzură, cari din neștiință, din prea mare zel ori din alte motive, taie adânc cu foarțeca. Dsa a cerut să se ridice cenzura.

D. deputat I. Modreanu adresează dlui ministru de finanțe o întrebare de dreptul uluitoare. E vorba de un slujbaș de pela finanțe, care ridică acum în vremuri de cumplită criză 460 de mii lunar. Acest domn a primit pentru orele suplimentare 800 de mii dela ministerul finanțelor și 600 de mii dela »Monitorul oficial». Intr'un tablou de oare suplimentare, el a fost trecut într'o singură zi cu 60 (șase zeci) oare suplimentare. Contra acestui abuz, s'a cerut să se ia măsuri.

O altă chestiune desbătută la Cameră, a fost decretul lege pentru înființarea »Eforiilor judiciare». Din pricina acestui decret, toți advocații din capitală au declarat grevă și judecătorii n'au ținut ședințe vre-o două zile. In urma grevei ministrul justiției și-a retras decretul.

La Senat, s'a desbătut pe larg o chestiune care interesează societatea de telefoane. Poliția a fost anunțată că la societatea de telefoane se prind telegrame importante. In urma denunțurilor, ministrul de interne a dat ordin să se facă cercetări. D. Gr. Filipescu senator și președintele societății de telefoane a declarat că la societate nu se săvârșește nici o nereglă.

Atât la Cameră cât și la Senat, s'au continuat discuțiile la Mesaj. Zilele acestea va vorbi d. Iuliu Maniu, iar Vineri va începe discuția afacerii »Skoda», căci raportul Bentoiu a fost aprobat de comisia parlamentară, așa cum am scris noi in numerile trecute.

Premii literare. Primim din partea Fundației »Regele Carol», cu rugămintea de a se publica:

»Fundația pentru Literatură și Artă »Regele Carol II» anunță că și in cursul acestui an literar va acorda »Premiile scriitorilor tineri». Premiile sunt in număr de șapte: trei pentru poezii, două pentru excursii și două pentru studii din domeniul artelor, filozofiei, moralei sau științei politice. Premiile consistă in tipărirea și editarea manuscrisului ales de către Fundație, autorului respectiv acordându-i-se drepturile de autor obișnuite.

Terminal ultim de predare al manuscriselor este de 1 Ianuarie 1935. Manuscrisele vor fi, pe cât se poate, bătute la mașină și trimise împreună cu un plic sigilat, in care să se indice numele și adresa autorului pe adresa Fundației Bd. Lascar Catargi Nr. 39. București, unde se pot obține și toate lămuririle necesare in privința acestor premii.

Rezultatele lucrărilor Comitetului vor fi date publicității in cursul lunii Martie 1935”.

Tuturor abonaților gazetei noastre. Am fost rugați de mulți dintre celtorii noștri, ca să-i anunțăm, cu ce sumă datorează gazetei noastre. Cu numărul de față îndeplintim această cerere, încunostințând pe toți abonații noștri despre următoarele: In fruntea gazetei, pe adresă, am trecut, cu cerneală roșie, suma cu care ne datorează fiecare abonat, până la data de 31 Dec. 1934. Această sumă e socotită, după ce s'a făcut reducerea de jumătate a restanțelor, până la 31 Dec. 1932, la aceia cari au restanțe de atunci. Suma trecută pe adresă are să ni-o trimită fiecare abonat până la 1 Ianuarie 1935. Cei cari nu o vor trimite, vor fi șterși dintre abonații gazetei noastre, iar restanța se va scoate pe cale judecătorească. E ultimul soroc cel mai dăm și-l putem da.

Conferință episcopescă. Sâmbătă, in 15 l. c., se va ținea la Blaj conferința Episcopilor uniți.

Sorbare școlară. Duminică trecută, elevii liceului de băieți din localitate, au aranjat, in sala de gimnastică, o serbare școlară. Au fost cântări la pian, din flaut, puncte de cor și cuvântări instructive. La serbare a luat parte un public numeros.

Dela instrucția preregimentară. In săptămâna trecută s'a terminat instrucția celor aleși pentru instruirea tinerilor de 9—21 ani, și astfel in ziua de 9 l. c., a putut începe instruirea tinerilor propriu zisă. La Blaj s'au strâns pentru prima oară vreo 45 de tineri, pe Câmpia Libertății, din Blaj și jur. S'au luat măsurile ca in viitor să se prezinte absolut toți tinerii de 19—21 ani.

Comemorarea lui Augustin Bunea. Duminică in 16 l. c., se va comemora la Blaj împlinirea alor 25 de ani dela moartea lui Augustin Bunea. La acest praznic a fost invitat guvernul, Academia română, Liga Culturală Română, Astra, Episcopii uniți, Capitlurile unite, dd. Iuliu Maniu, Valda Voevod ș. a.

Șase sute de tineri perechi in vizită la Papa. Prea Sfințitul Părinte dela Roma a primit, zilele trecute, in audiență, 1200 de tineri căsătoriți. Tuturora le-a dat binecuvântarea papală.

Bolnavii dintr'un spital au făcut grevă. Intr'un spital din Varșovia se află 820 de bolnavi. Din pricina că li-s'a redus porția de mâncare, acești bolnavi au făcut grevă, încât a trebuit să li-se mărească din nou porția. — Și între bolnavi are valoare zicătoarea: »Unirea face puterea”.

Semne pe cer. In săptămâna trecută s'a arătat pe cer, in jurul Vălcovului, o pată mare roșie, care s'a schimbat apoi in trei limbi de foc. Acest semn s'a văzut de dimineața

până seara. In 1916, tot in aceea regiune, s'a mai văzut odată acel semn. — Populația a fost foarte neliniștită toată ziua.

In loc să ajungă la ospăț au ajuns la spital. Vreo 7 locuitori dintr'o comună din R. Sărat, au plecat cu o căruță la ospăț in comuna vecină. Pe drum s'a răsturnat căruța, și toți 7 au fost răniți grav. Ei au fost duși la un spital din apropiere.

A călătorit într'un butoi dela Timișoara până la București. Doi tineri și-au terminat serviciul militar înainte cu o lună, la Timișoara. Ei erau din Chilla și de meserie erau marinari. Ce s'au gândit ei? Dintr'un butoi și-au făcut o luntre, și-au dat drumul pe Dunăre, și deatunci vin mereu. Pe drum, unul s'a rătăcit. Celălalt a ajuns Duminică trecută la București. El a străbătut: Canalul Bega—Tisa—Dunărea—Argeșul și Dâmbovița.

Metode fasciste. Mussolini, dictatorul Italiei, care se teme grozav ca să nu fie doborât dela putere, a dat ordin ca între Italia și Jugoslavia să se construiască un zid, înalt de 2 m. pentruca să nu poată fugi antifasciștii (cei cari sunt contrari partidului lui Mussolini).

Pentru o piele de cal. Trei birjari din Brăila s'au luat la ceartă din pricina unei piei de cal. Dela ceartă au ajuns la cușite, iar dela cușite au ajuns toți trei la spital. Cu cât cheltuesc la spital, și-ar fi putut cumpăra fiecare mai multe piei de cal.

Raze cari omoară la 20 km. depărtare. Un austriac, fost slujbaș la poștă, a inventat niște raze cari omoară totul până la o depărtare de 20 km. Ba mai mult. Aceste raze distrug și mașinările tancurilor și ale tunurilor. Doi ingineri englezi s'au prezentat la el și l-au cerut săle vândă această invenție.

Cadouri de nuntă. Intre cadourile pe cari prințul și prințesa de Kent le-au primit cu prilejul nunții, se numără și doi elefanți trimiși din India, trei cai din Canada, o panteră din Bengal și trei săli de bale cu oblețele numai din argint. — Cu adevărat cadourile princiare.

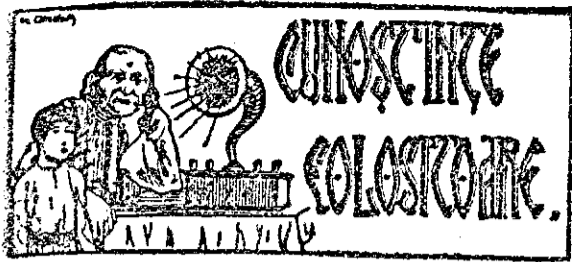
Un aviator a căzut in ocean. Un aviator a plecat din Australia in America. Pe drum li-s'a terminat benzina, și el a căzut in ocean. Prin telegrafie fără fir, el a anunțat că e in pericol. In ajutorul lui au plecat mai multe avioane și vapoare, dar n'a mai fost găsit. Se vede că s'a scufundat.

Turcoalcele vor putea fi alese deputați. Un grup de deputați turci au depus un proiect de lege prin care se cere dreptul pentru femei de a putea fi alese deputați. Acest proiect se bucură și de încrederea guvernului, așa că probabil că Turcia va avea in curând deputați femei.

S'a născut in largul mării. O turcoalcă din Dobrogea, a plecat săptămâna trecută spre Turcia. Pe vapor a născut un copil, care a fost botezat de căpitanul vaporului cu numele de »Nazim», căci așa se numea vaporul.

Cel mai mare hotel din Moscova a ars până la temelie. Cauzele focului nu se cunosc.

De pe masa nici unui creștin bun și adevărat

Plante cari mănâncă carne

II. Plantele carnivore

Diderot, le-a numit mai întâi plante carnivore.

Ellis, un învățat american, în anul 1769, cutreerând America, bagă de seamă, că planta numită *Dionaea* sau *Prinzătoarea de muște a zeiței Venus*, de câte ori vre-o muscă se pune pe frunzele ei, își îndoaie frunzele ca și cum ai îndoi foile unei cărți și prinde musca ca și într-o capcană.

Cu câți-va ani mai târziu, la 1782, un alt învățat, cu numele *Roth*, bagă de seamă că o altă plantă numită *Roua cerului*, are pe frunze mulți perișori, și de câte ori vre-o insectă se rătăcește printre ei, se îndoaie și țin insecta legată până ce îi topesc toate părțile carnoase.

Darwin, un mare naturalist englez a cercetat amănunțit toate plantele carnivore și a scris despre ele și o carte: *Insectivorous Plants*, tipărită în anul 1875.

Azi, sunt cunoscute cu totul vre-o cincisute soiuri de plante carnivore, cari se găsesc pe toată suprafața pământului. Mai ales le place prin locurile umede.

Plante carnivore se află și la noi în țară. Prin Dorohoi, Suceava și prin Transilvania se află *Roua cerului*, iar prin pădurile umede dela munte, ori prin mușchiul de pe vârfurile munților se găsește *Pinguicula* sau foaia grasă. În apa bălților se află *Otrățelul de baltă*.

III. Impărțirea plantelor carnivore.

După felul cum prind insectele, plantele carnivore se pot împărți în trei grupe: 1). Plante carnivore cu suc lipicios; 2). Plante carnivore cari au capcane în cari se prind insectele; 3). Plante carnivore cari prind insectele prin mișcarea frunzelor.

1. Plante carnivore cu suc lipicios.

La noi în țară sunt câte-va plante cari au pe tulpină și pe frunze suc lipicios. Dacă le atingem, se lipesc de mână. Așa sunt *Urechea ursului*, *Oșii șorecelului*, *Gușa porumbului*.

Unele plante carnivore încă au suc lipicios ca și plantele acestea. Astfel, suc lipicios are planta numită *Drosophyllum*. Această plantă crește prin Portugalia și prin Maroc. Se găsește mai cu seamă prin locurile pustii. Pe frunzele și trunchiul acestei plante se află perișori: unii mai mari și de culoare roșietică și alții mai mici și fără culoare. Perișorii mari sunt de forma unor ciuperce. Din acești perișori iasă un

suc lipicios, ce prinde insecta care din nenorocire s'a așezat pe frunzele plantei. El ca și o hârtie cleioasă pentru prins muștele.

Insecta văzându-se acățată, se sbate să scape și atinge perișorii mai mici. Din acești perișori iasă un suc limpede, care atacă insecta, o amortește și îi disolvă toată partea carnoasă. Pe urmă sucul încărcat cu materiile carnoase, disolvate ale insectei, se sbea din nou în frunze.

Ion Popu-Câmpeanu

Exportul fructelor românești

Anul acesta a fost un an bogat în fructe, ceace a dat puțința facerii unui export frumos, pe lângă care s'a realizat și o valorizare (preț) foarte bună a fructelor românești. În toamna anului curent în toată țara s'a sărbătorit o anumită „Săptămână a fructelor“, în care s'a aratat importanța lor din toate punctele de vedere.

Cu adevărat recolta bogată, a fost și bine condusă de către Ministerul de Agricultură, care a căutat prin toate mijloacele posibile să o facă cunoscută țarilor străine. Tratatativele duse cu diferite state, unde am exportat, unde am desfăcut fructele noastre românești, a dat un rezultat foarte frumos și îmbucurător pentru produsele țării noastre.

Cantitatea fructelor care a trecut granița țării, sunt o dovadă puternică de calitatea lor superioară, care a putut satisface pe deplin gustul clienților străini. Se știe de oricine că numai o marfă bună și de calitate superioară poate câștiga o piață de desfacere străină, unde sunt produse cu renume mare. Reclama organizată de Ministerul de Agricultură și-a ajuns scopul dorit, deoarece vom vedea mai la vale, valoarea și cantitatea exportate în decursul acestui an.

După datele culese la Ministerul Agriculturii, relativ la situația exportului nostru de fructe din perioada 1 Ianuarie — 1 Decembrie 1934 se constată, că s'au exportat o cantitate de 17.803 tone diferite fructe, a căror valoare atinge cifra totală de lei 205.365.800 lei.

Cercetând mai de aproape aceste cifre, constatăm că, repartizate pe felul fructelor exportate avem următoarea situație: 8.302 tone (1000 kg.) mere și pere, în valoare de 512.500 lei, 6.916,9 tone nuci în coajă în valoare de lei 138 mil 338.000; 192 tone nuci cojite, în valoare de lei 11.520.000 lei; 53,9 tone prune proaspete, în valoare de lei 161.700; 267,7 tone prune uscate în valoare de 3.480.100 lei și 2070,3 tone struguri, în valoare de lei 10.351.500 lei.

Cifrele de mai sus arată în mod limpede primirea bună care li s'a făcut fructelor românești, cunoscute de azi înainte mai bine de consumatorii străini. Viitorul lor este asigurat pe piața europeană, impus fiind de frumusețea și calitatea lor superioară față de altele străine.

Grădinile și livezile noastre culti-

vate cu fructe de azi înainte vor trebui tot mai bine îngrijite, pentruca în modul acesta să obținem produse din ce în ce mai bune, selecționându-le cât mai temeinic, mai ales atunci când ele vor fi destinate exportului. Astfel munca noastră, capitalul plasat în această afacere, va fi asigurat cât mai bine și câștigul nu va întârzia să ne revie cu siguranță de sută la sută.

Iarăși nu pot să trec și să nu vă reamintesc ceace am amintit de atâtea ori că pentru toate acestea este nevoie de acea asociație numită Cooperativă, prin mijlocul căreia vom putea înlătura numărul mare de mijlocitori cari iau o mare parte din venitul nostru.

Iată dar că totul depinde de noi, pentru a ne asigura răsplata muncii noastre, cât mai bine și mai cinstit. Deci nu uitați și cultivați grădinile voastre cu pomi cari dau fructe bune și gustoase. Nu uitați, nu întârziați și vă asociați într-o cooperativă care vă asigură viitorul și fericirea voastră a tuturor.

Olimpiu I. Barna

Iubite celilor,
Dacă ești dator la foaie, nu mai sta pe gânduri!

la un mandat postal, scrie suma pe care o ai acum la îndemână și trimite-o!

Prin aceasta dai dovadă că ai omenie și vom avea și noi încredere să mai așteptăm după rest!

Administrația foil

30/60 cm. Lei 3000

25/50 cm. Lei 1800

Execut chivoturi, cruci, sfeșnice și diferite obiecte sculptate în lemn, cu prețuri modeste. Crucii pentru masă și perete dela 200 Lei în sus. Sfeșnice, 1,20 m., perechea dela 1000 Lei în sus. — A se adresa la Școala de Arte și Meserii — Blaj.

Vodă Ilie
sculptor

M. O. D. Gh. M. prot., Comloș. Abonamentul e plătit până la 31 Dec. 1933.

Eugen Pop, Noșig. — Am primit abonamentul pe 1935.

N. C. București. — Aveți de plătit abonament pe 1933 și 1934 Lei 284.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Ioan Magda, V. Hațegan, G. Bîtea, Iosif Cuteanu, Filip Gabor, Ioan Neago, Candid Lie, Constantin Tatu, Iacob Oancea, Ioan Simu.

Câte 100 Lei: Pădurean Nichifor, Ioan Ionașe, Nistor Valeriu, Victoria Lehene, Dionisiu Mociovan, Ioan Cristea.

Câte 150 Lei: Ioan Pop, Of. parohial Iadăra. Pop Simion, Fodor Ieronim, Iosif Rusu, Ilie Suci, Victor Tămaș, Leontina Tiniș, Of. parohial Belotint, Mateiu Vasile G., Șteu Traian, Ilie Pop.

Câte 200 Lei: Valeriu Gușeală, Chira Ioan I. Ioan, Miron Baci, Moise Șandor, Herlo Teodor, Vichente Lețuțiu, Moodi Vasile, Petruț Raca.

Alte sume: Lazar Ciuciuna 400; Aurel Socaciu 250; George Fernea 400; Dumitru Fernea 400; Cadar Flore 300; Eva Podărescă 454; Naghy Francisc 180; Ioan Flueraș 188; Vasile Mădăraș 50; Samson Grozav 300; Popa Constantin 205.

Redactor: IULIU MAIOR.

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sunt toți aceia cari au primit-o ani de-a rândul, s'au fălit că sunt și dâșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani, nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Ioan Terțian, Unimăt	dator	525
Ioan Rusu, Țagul-mare	>	495
Eufimia Man, Cacova	>	179
Vica Mocan, Feisa	>	735
Ioan Agliceriu, Bouțarul de jos	>	945
Matelu Streza, Sinaia	>	144
Aurel Cerghidean, Mihaiț	>	435
Gavrilă Florian, Preluca nouă	>	1099
Ioan Uiorean, Gheja de M.	>	310
Ioan Bortilă, Târnova	>	935
Victor Marele, Uioara	>	685
Victoria Luca, Zălau	>	875
Marioara G. Morariu, Dindeleag	>	1045
Căprean Ioniță, Tușin	>	945
Constantin Coman, Tătărlăua	>	495
Alexe Rus, Sânmihaiul de C.	>	174
Ioan Citirigă, Tulgheș	>	719
Ioan Villa, Mădărașul de C.	>	495
Teodor Blaj, Cavaclar	>	320
Iacob Bălan, Teiuș	>	140
Ioan Pop a Babi, Pintic	>	525
Ioan Corbaci, Simandul de sus	>	225
Vasilica Pop a Grofului, Dumbrava	>	945
Simion Roman, Oroiu de C.	>	745
Ioan R. Roman, Silvașul român	>	440
Ioan Lupan, Valea largă	>	495
Clemente Teodor, Hăpria	>	1040
Ioan Roșian, Băgău	>	572
Alanasiu Gheorghiu, Băița	>	1051
Miron Gavruția, Pocola	>	698
Efrem Apostol, Constanța	>	244
Victor Onac, Moara Banfi	>	270
Alexandru Macarie, Breaza	>	495
George Ghemez, Sânger	>	825
Ioan Sârbu, Obad	>	615
Dumitru Câmpian, Sânmărgăhita	>	115
Ioan Moldovan, Țicud	>	1049
Vasile Bercheșan, ...	>	285

Teodor Stegherean, Apahida	>	1077
George Pop a Mitrului, Necopoiu	>	625
Moisi Șofron, Giumelciș	>	695
Ioan Belean, Lenchința mică	>	675
Ioan Trifu, Țagul mare	>	150
Alexandru Bara, Merești	>	170
Ioan Soște, Suciag	>	719
Pop Ioan I. Simion, Aciuia	>	855
Lazar Nuțu a Alexii	>	1088
Alexandru Pop a Nuțului	>	675
Ion Novac, Vulcan	>	320
Mureșan Samoilă, Țopa Sâncrai	>	1003
Petru Torje, Ceheiu	>	150

Vom continua cu asemenea liste și pe acești dușmani ai foii noastre li vom da și pe mâna avocatului nostru.

Corpul Portărellor Trib. Dumbrăveni

No. 130—1934.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1588—1934 a judecătoriei mixtă Dumbrăveni, în favorul reclamantului Oprea Visarion repr. prin avocatul Dr. Ilariu Holom, Dumbrăveni pentru incasarea creanței de 3267 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 28 Decembrie 1934 orele 11 a. m. la fața locului în orașul Dumbrăveni Str. Șaguna nr. 15 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 5 scaune, 2 dulapuri, o masă de scris, 1 cal și o trăsură în valoare de 7000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 1 Dec 1934.

FLEFLEA
portărel

Metropolia greco-catolică — Blaj

No. 6723—1934

AVIZ

La Liceul gr.-cat. român de băieți din Blaj e vacant postul de secretar, pe ziua de 1 Ianuarie 1935.

Doritorii de a ocupa acest post vor avea să întrunească condițiile prevăzute la Art. 5, 36 și 37 din Statutul funcționarilor publici și să fie de religie greco-catolică.

Retribuțiunea e ca la stat în posturile similare.

Cererile de numire se vor înainta, în conformitate cu art. 23 din Legea specială decretată cu No. 2799—1929, Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj, cel mai târziu până la 17 Decembrie 1934.

La cerere se vor anexa următoarele acte: Extras de naștere și de botez, diplomă de studii, actul de îndeplinirea serviciului militar și certificat de serviciu. Vor fi preferați cei cari cunosc dactilografia.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 4 Decembrie 1934.

Vasile Suci

(259) 1 - 1

Arhiepiscop și Mitropolit.

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo . . . . . 250 Lei

Legat întreg în pânză, aurit 340 „

LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1935

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, apoi povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea

➡ Mai ieftin ca totdeauna! ⬅

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am statorit prețul calendarului popular, mai ieftin ca totdeauna. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat.

Prețul calendarului este 10 Lei. — Cu atâta se capătă dela noi, cine îl cumpără la fața locului, în cancelaria noastră. Prin poștă, pentru poștă și împachetare, 2 Lei mai mult. Total 12 Lei.

Prin poștă trimitem numai după primirea sumei de 12 Lei. Acești bani se trimit cu mandat postal la adresa de mai jos. Dacă se cer 10 calendare pe-o singură adresă, ni-se vor trimite Lei 120, iar noi trimitem 11 calendare. În cazul acesta fiecare cumpărător are calendarul cu 12 Lei acasă la dânsul, pe masă! Dacă se cer 20 ex. pe o singură adresă, ni-se vor trimite Lei 240. iar noi mai dăm pe deasupra în cinste 2 ex.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să cumpere Calendarul dela Blaj, care-i prietenul cel mai bun al fiecărui creștin.

Prețul calendarului se trimite cu mandat postal la adresa:

„UNIREA POPORULUI“ pentru calendar
Blaj, Jud. Târnava-Mică